

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR BELYBEN ÉS VIDEKRE: HOGY HÓRA
(KORONA 20 FILLÉR, NYOLCÉVRE 2 KORONA,
FELÉVRE 10 KORONA, KÖRÖSI ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRISZTOVITS
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL, MÁC-SZKA 6

A tizenegyedik isonzo-i csata második napja.

Az olaszok újabb tömegrohamait ismét mindenütt visszavertük. — Az olasz foglyok száma 5600-ra emelkedett. — Verdunnél a franciák támadásai szétzúzódtak.

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 21. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR ÉS BALKÁN:

A helyzet változatlan.

OLASZ HARCTÉR.

A 11-ik Isonzo-csata teljes erővel folyik. Az ellenség mindent elkövet, hogy tiz véres csatából győztesen kikerült védelmünket megtörje. Ez a Juli-Alpoktól az Adriáig terjedő csatatér egyetlen pontján sem sikerült neki.

A 70 kilométer hosszú vonal északi szárnyán a Vrlic- és Krn-szakaszon az olasz támadás a sziklás területnek megfelelően egyes lökésekre bomlott, melyeket mind simán visszavertünk. Auzzától délre és Canalestől keletre új erők harcbevételével az ellenségnek sikerült arcvonalunkat kissé visszazorítani. Az olasz támadást Wrhenál felfogtuk, miután egyes osztagok a teljes bekerítésig megtartották állásukat és azután a támadáskor át vonultak vissza. Denola és a Wippach között éjjel-nappal tartó harcokban egyik támadás a másik után megúsult hősiességgel védelmezett vonalainkon. A 7-ik lövésvezrednek különösen kitüntette magát a dicsőséges 1. népfelkelő dandár, amely Alsó- és Felső-Ausztriából nyeri kiegészítését.

Épp ily eredményesen küzdöttek a Karszt-fensík derék védői is. Itt a szétrombolt Selo falu meghódítása az egyetlen helyi siker, melyet az ellenség ezer és ezer embernek feláldozása árán el tudott érni.

A két csatánapon több mint 8600 fogoly és 30 géppuska maradt kezünkön.

Arszierótól északnyugatra a 2-ik tiroli császárvadásvezred osztagai és rohamjárőrei 4 tisztet, 95 lönyei legénységet és 1 géppuskát hoztak magukkal az olasz árkokból.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, augusztus 21. A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR.

Rüpprecht trónörökös hadcsoportja: A flandriai arcvonal egyes szakaszain, időnkint erős pusztító tüzelésen kívül nem volt nagyobb harci tevékenység.

A német trónörökös hadcsoportja: A Verdun előtti csata első napja a franciákra nézve ugyanolyan lefolyású volt, mint a nagy angol támadások Flandriában július 31-én és augusztus 16-án. Az anyagokban való fölénye és az embereknek minden tekintet nélkül való tömeges harcbevételére nem tudták megtörni a német harci erőt. A támadás megállításával több mint 20 kilométernyi arcvonalon csekély helyi eredmény áll szemben. Augusztus 11-én kezdődött a hatalmas tüzéri előkészítés a nagy támadáshoz, amelyet Anglia parancsára Franciaország hadserege tegnap végrehajtott. Az ellenség erős tüzéri tüzelése, amely a támadást megelőző utolsó órákban a végsőkig fokozódott, állásainkat az avocourti erdtől a Laurières erdő keleti széléig nagy pusztítócsémézővé változtatta. 20-án kora reggel a francia gyalogság sűrű támadó tömegekben az előretolt tüzéri védelme alatt mélyen tagozva tört előre. A fekete és fehér franciák sok helyen behatoltak védelmi zónáinkba, amelyben minden előre tett lépést súlyos áldozatok árán kellett kiküzdniök harcra való csapatainktól. Elkeseredett közelharc és erőteljes ellentámadás az ellenséget majdnem mindenütt visszavetették. A hatalmas harc egész nap ide-oda hullámzott.

A Maas nyugati partján csak a Mort Homme magaslat és a Bois de Corbeau déli szélé maradt a franciák kezében. Állásaink közvetlenül a hegyek északi lejtőjén fekszenek. A keleti parton még kevésbé tolódott el a harci vonal. A 344-es magaslaton Sa-

vonneuxtól délre és a Fosse erdőben az ellenség némi tért nyert.

A hadvezetőség rendszabályai fényesen beváltak. A példás kitartással és vitézséggel küzdő gyalogságon kívül sok elismerés illeti a tüzériéséget is, melynek megsemmisítő tüzelése az ellenséges előmunkálatokat és a támadáshoz való felvonulást érzékenyen akadályozta és amelynek kiemelkedő része volt az eredményes védelemben. A többi fegyvernem, különösen az utászok és a repülők is nagyban hozzájárultak a nap sikeréhez. A francia gyalogság veszteségei a tömegek harcbevételéhez képest rendkívül súlyosak.

A Verdun előtti csata még nem ért véget. Ma reggel az arcvonal sok pontján új támadások lobbantak fel. A vezérek és a csapatok biznak a kedvező befejezésben.

26 ellenséges repülőgépet lelőttünk. MI 5 repülőgépet veszítettünk.

KELETI HARCTÉR.

A Dünától a Dunáig a helyzet változatlan.

Macedon arcvonal: Nincs újság.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

A német esti jelentés

Berlin, augusztus 21. A Wolff-ügynökség jelenti 21-én este:

Flandriában váltakozó erejű tüzéri tevékenység. Lenstől északra helyi harcok. Verdun előtt egyes helyeken még folyik a harc. A 304-es magaslaton erős támadásokat utasítottunk vissza.

Keleten nem történt jelentős esemény.

A buvárhajók munkája.

Berlin, augusztus 21. A Wolff-ügynökség jelenti: Tengeralttjáróink az Atlanti óceánon és az Északi tengeren újabban 5 gőzöst és 2 vitorlást súlyosztettek el.

A TENGERSZETI VEZÉRKAR
FŐNÖKE.

URANIA

Operetta. Östörtörték
augusztus 22-23.

Szerető szívek oltá-
rása egymástól elvá-
laszthatatlanságáról
szóló mese

Élned kell

Éntem

dráma 4 felvonásban.

Főszereplő:

Egede Nissen.

**A vén bakancsszál-
lító és fia a bohém**

fenomenális bohózat
3 felvonásban.

Előadás kezdete
6 órától folytatódagos
bemennettel
utolsó előadás 9 órakor.

APOLLO

Ma, szerdán!

Előadások kezdete
6 órától folytatódagosan,
utolsó előadás 9 órakor

Szezon újdonság!

Az utolsó

csók

Mérsadalmi dráma
5 felvonásban.

Eljegyzés a

lépcsőházban

Vígjáték.

Summeringén

természetes felvétel.

Az isonzói csata.

Sajtóhadiszállás, augusztus 21. Az Isonzó-csata az eddigi hevességgel folytatódik. A harcok súlypontja a Karszt-fensíkon van. *Jól állunk.*

A franciák verduni kudarca.

Genf, augusztus 21. Több francia tábornokot az áttörés sikertelensége miatt súlyosan megbüntettek és elmozdították állásából.

Poincaré bukása.

Genf, augusztus 21. *Poincaré* állása még mindig bizonytalan. Utódául egyedül *Clemenceaut* tekintik.

Leleplezések az entente hadicéljairól.**A kancellár a pápa jegyzékéről.**

Berlin, augusztus 21. A birodalmi gyűlés főbizottságának mai ülésén *Michaelis* birodalmi kancellár nyilatkozott a pápa jegyzékéről. Elismerte a pápa elhatározásának nemes okait. Hangoztatta a németek békekészségét, amely azonban az ellenfeleknél nem talál megértésre. Németország a pápa jegyzékére *csak a szövetségesekkel való tárgyalás után fog válaszolni.*

A birodalmi kancellár beszédében ezeket mondta:

— Szövetségeseinkkel állandó érintkezésben vagyunk. Ellenségeink száma legutóbb hárommal szaporodott, nevezetesen Libéria, Sziam és Kína. Felsőzilitásomra *Hindenburg* vezértábornagy ur ismertette a katonai helyzetet. Közölhetem ennek alapján, hogy a buvárhajó harc arra indította az angolokat és franciákat, hogy folytassák elkeseredett kísérleteiket a flandriai buvárhajó támaszpontunk elfoglalására. Támadásuk a legsúlyosabb veszteségeik mellett összeomlottak. Verdunnél is csak jelentéktelen sikereket tudtak elérni. Keleten csapataink támadásban és védelemben győzelmet aratnak. Buvárhajóink júliusban 811000 tonnát süllyesztettek el. Érthetetlen, hogy ennek dacára ellenségeink a béke útját nem egyengetik. Mődomban van az általam legutóbb közöltemen felül ellenségeink hadicéljai tekintetében kötött további megállapodásaira rámutatni. 1915. március 4-én Oroszország, Franciaország és Anglia egyértelműleg békefeltételek gyanánt megállapodtak abban, hogy Oroszországnak a következő területek jussanak: Konstantinápoly, Thrácia déli része, a Márvány tenger szigetei, Imbros és Teneros szigetek, a Fekete tenger és a Bosporus közti szigetek. Később Oroszország megígértette még Trapezuntot és Kurdisztánt is. Franciaország magáénak követelte Szíriát és más kisázsiai területeket. Anglia Mezopotámiát igényelte. Kisázsia többi részét megosztották egymás között. Egy részük Anglia fenhatósága alatt kellett volna egyesülnie. Közben a háboruba avatkozott Olaszországot megillető zsákmányra is megindultak a tárgyalások. Mig ellenségeink hadicéljai ilyenek: megértjük *Balfour* kijelentéseit. Kinyújtott békekeziünkre ellenségeink öklöt mutattak. Jelen pillanatban nincs más számunkra, mint bőrünket védeni. Közben megérkezett a pápa jegyzéke amelyet önök

ismernek. A jegyzéket illetőleg addig állást nem foglalhatok, míg a tekintetben szövetségeseinkkel nem állapodtam meg. Kijelentem azonban: valótlan, hogy a pápa elhatározását a központi hatalmak befolyásolták. Az a katolikus egyház fejének spontán elhatározása. Kijelentem, hogy a jegyzék eddig folytatott politikáknak megfelel, amennyiben üdvözölünk minden becsületes kísérletet a béke érdekében. A jegyzékre adandó válasz tekintetében tárgyalásban vagyunk szövetségeseinkkel. Azon reményemnek adok kifejezést, hogy ezen kísérlet és ami közös munkánk a szívünkhöz közel fekvő egyetlen célunkhoz: hazánk tisztességes békéjéhez fog vezetni.

A pápa fegyverszünetet ajánl.

Bern, augusztus 21. Diplomáciai körökben a pápának egy második jegyzékéről is beszélnek, amelyet a hadviselő felekhez intézett s amelyben *azonnali fegyverszünetet javasol.*

Angol-zsidó palesztinai hadosztyaly.

Hága, augusztus 21. Londonból jelentik: A zsidó ezredek alakítása alkalmából a *Times* a régi jóslatra emlékeztet, hogy a zsidókat egy idegen fajból származó férfiú fogja visszavezetni Palesztinába és azt a nézetét fejezi ki, hogy a jelek szerint ez a pillanat már nincs messze. A brit hadseregben jelenleg 40.000 zsidó szolgál, ezek közül 32000-en angol származásúak. *Peterson* ezredes parancsnoksága alatt megalakították az önálló zsidó hadosztályt. Ez az ezredes, mint a zsidó különítmény parancsnoka már Galipoliban harcolt és csapatait, amelyek főleg menekült zsidókból állottak, kitűnően vezette. A már szolgálatban levő, valamint az újonnan belépő zsidóknak szabad választásuk van az új zsidó hadosztályba való belépésre és megígérik nekik, hogy ebben a hadosztályban szigorú zsidó étkezési szabályok szerint főznek. A tiszteknek az angolok kívül zsargon és héber nyelven kell beszélniük és egy keveset oroszul is. Ezt a hadosztályt főleg Palesztinában akarják felhasználni. Az orosz zsidók azonban nem igen vannak érzékenyek attól, hogy a brit hadseregben szolgáljanak, mert a legutóbbi csütörtökön 700 orosz zsidó, akiknek az angol kormány alkalmat nyújtott a zsidó palesztinai divízióba való belépésre, egyhangulag elhatározta, hogy inkább visszatérnek Oroszországba.

Felrobbant kanadai municiógyár

Montreal, augusztus 21. A Reuter-ügynökség jelenti Quebekből: Egy nagy robbanóanyaggyár, amelyben az entente hadseregeknek gyártottak robbanóanyagokat, *léggeröpült.* A gyár munkásai közül 300 eltűnt. A szomszédos házakban 40 embert a légnymás megölt.

A szalonikii expedíciót folytatják

Kopenhága, augusztus 21. Biztos forrásból eredő hírek szerint az angol kormány elállott a szalonikii expedíció visszahívására vonatkozó követelésétől. Az expedíció földadását a pótlás nehézségével és a pótláshoz szükséges tetemes hajóterrel indokolták. A francia kormány erősen ellenezte ezt a követelést és kijelentette, hogy az expedíciós hadsereg főtartása katonai és politikai okokból föltétlenül szükséges. Macedonai hadsereg pótlásának kérdését új elvek szerint oldják meg. A csapatok pótlására szükséges

kontingenst elsősorban Olaszország köteles kiállítani, mint amelynek területi igényeit Ausztria-Magyarország és Albánia rovására a londoni konferencia mindenben teljesítette.

Az angolok elégedetlenek a flandriai csata miatt,

Kopenhága, augusztus 21. A *Daily News* jelenti Észak-Franciaországból, hogy az angolok új hatalmas előretörését Flandriában 40 hadtest hajtotta végre. A legutóbbi harcokban mintegy 45—50 hadosztályt használtak föl az előretörésre. A legelkeseredettebb harcok *Lange-marck*ért folytak. A legsúlyosabb veszteségek is itt történtek. Az összes magánjelentések megegyeznek abban, hogy a csata eddigi eredménye miatt igen nagy a csalódás. Azt mondják *Haig* hatalmas vállalkozásba fogott és csak rendkívül súlyos áldozatokkal tud majd csak tőle szabadulni.

A stockholmi konferencia.

Stockholm, augusztus 21. A japán kormány is *megtagadta* a stockholmi kiküldöttektől az utlevél kiadását.

Royalista összeesküvés.

Stockholm, augusztus 21. A *Carskoje Seloban* nagy royalista összeesküvést fedeztek fel. A házkutatás alkalmával nagy számu automobilt, gépfegyvert, robbantó anyagokat, töltényeket, telefonkészülékeket találtak. Magában a cári palotában is *elrejtett telefon huzalokra akadtak.*

Ujabb utcai harcok Pétervárott.

Berlin, augusztus 21. Az orosz háttárról jelentik: A Narva és Vaszilij-Osztrog negyedekben újabb heves összeütközésekre került a sor az ideiglenes kormány ellenségei és a kozákok között. Pétervár parancsnoka erős portyázó csapatokkal felkutatta a maximálista agitátorok és antimilitaristák rejtkehelyeit. A házakból rálőttek a portyázó csapatokra és forró vizet öntöttek reájuk. Egyes házak körül kemény ütközet fejlődött ki, amelyben a kozákok súlyos veszteségeket szenvedtek. Számos katonai csapat elsáncolta magát egyes házakban, miután nem akartak visszatérni a frontra. Ezek az épületek most ostrom alatt állanak, miközben az asszonyok és a munkások támadják a kozákokat. Pétervárott a hangulat nagyon izzó. Az ideiglenes kormány serényen folytatja Pétervár lakosságának eltávolítását és különösen a gyanús egyéneket igyekszik eltávolítani. A maximálisták pétervári kongresszusa elhatározta, hogy megbuktatja Kerenskit.

Hivatalos jelentés a cári család szibériai száműzetéséről.

Pétervár, augusztus 20. Az ideiglenes kormány a következő közleményt teszi közzé: Az állami rend fentartása szempontjából a kormány elatározta, hogy a volt cárt és a cárnét, akik őrizet alatt állanak, új tartózkodási helyre telepítik. E célra *Tobolszk* városát találtuk alkalmasnak. Az előirt biztonsági rendszabályok betartásával a cári párt új rendeltetési helyére vitték. Ezzel egyidejűleg és hasonló körülmények között a volt cári pár gyermekei s legszűkebb környezetük egy része önként *Tobolszkba* utazott.

Tisztitassa, festesse nyári és őszi ruháit Wachánál
Simonffy-u. 55., Széchenyi-utca 6.

Wekerle**Az új naptalmazás**

Wekerle nevezése a nem történelmi. Még jórészt a vétele, akik Kettő bizonyos alkotása és zsendő megírásai kéziratos nyilatkozat blokk határolta. A legutóbbi vetkező társaság.

Wekerle újságíró el

— Az általa az Eszaki önösen állított szolidaritás dokumentum nélkül a pénzügyminiszer engem gramján nem változtatni nek tartja mindenképpen a köztársaságban való terhéz-kötött. Mihály elkészül, a szem, ha a szobán. A kiadványozatlanul ellen a legbelügyi és a listikus a kül viheti forma elő.

A választás

A választott, amely részt vett gróf és V. hangu hat. Esterházy másul ve. blokknak megállapodását elfogadta. Wekerle-választójelöltsége a hatalm alapon t. és felső niszterek továbbra.

A

A közli a kormányválasztás talja magán már közölcucszik vetkező:

K. Meglátom vel ezet

Wekerle és a választójog.

Az új miniszterelnökök fölhatalmazása van a házfelosztásról

Wekerle Sándor miniszterelnökké kinevezése által okozott meglepetéséből még nem tért egészen magához a politikai világ. Még jórészen megfeszítetlen Wekerle jövetele, akiről nem tudják, mit hoz és mit akar. Kettő bizonyos: a választójogi törvény megalkotása és az, hogy ennek többséget szerző meg van a ház felosztáshoz a királyi kézírata. Az első a miniszterelnök egy nyilatkozatából, a második a választójogi blokk határozatából ismeretes.

A legutóbbi eseményekről különben a következő táviratok számolnak be:

Wekerle a választójogról.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma egy újságíró előtt a következőket mondta:

— Az új kormány változatlanul átválaltatta az Esterházy-kormány programját, különösen áll az a választói jogra. Hogy a teljes szolidaritás — a programot illetően — dokumentáltassék, a kormány tagjai is kivétel nélkül megmaradnak helyükön, még Gratz pénzügyminiszter is megmarad egyelőre. Ami engem illet, az Esterházy-kormány programján nem is volt szándékomban bármit is változtatni. Az új kormány a legelső teendőnek tartja minden körülmények között és mindenekelőtt a választójogi törvény megalkotását és a választójognak abban a mértékben való kiterjesztését, amiképp azt az Esterházy-kormány programjában megállapította. Mihelyt a választójogi törvényjavaslat elkészül, ez a képviselőház elé kerül. Azt hiszem, ha csak lehet, még szeptember hónapban. A külpolitikában az eddigi kurzus változatlanul marad. A triálisztikus törekvések ellen a legerélyesebben tiltakozom. Ausztria belügyi és autonóm reformjait csak a dualisztikus államforma minden tangálása nélkül viheti keresztül. A dualisztikus államforma előttem teljesen sérthetetlen.

A választójogi blokk támogatja a kormányt.

A választójogi blokk ma este ülést tartott, amelyen Garbai Sándor elnökölt és részt vettek ezen Batthyány Tivadar gróf és Vázsonyi Vilmos is. A blokk egyhangú határozatban kimondta, hogy sajnálja Esterházy Móríc gróf távozását: tudomásul veszi, hogy a Wekerle-kormány a blokknak az Esterházy-kormányval kötött megállapodását ismeri és annak kötelezettségét elfogadja. Tudomásul veszi, hogy a Wekerle-kormány, amennyiben a házban a választójognak többsége nem lenne, házfelosztáshoz nyúl és erre fölhatalmazása van a királytól. Ez alapon támogatják a Wekerle-kormányt és felszólítják Vázsonyi és Batthyány minisztereket, hogy a kabinetben foglaljanak továbbra is helyet.

A király bucsuja Esterházytól.

A hivatalos lap ma reggeli számában közli a király három kéziratát, amely a kormányválság okmányyszerű elintézését foglalja magában. A három kézirat közül kettőt már közöltünk. A harmadikban a király elbocsuzik Esterházytól. Ez a kézirat a következő:

Kedves gróf Esterházy!

Megrongált egészsége legőszintébb sajnálatomra nem engedí hogy csak rövid idővel ezelőtt nehéz viszonyok között nagy ál-

dozatkészséggel megkezdett, már sikert is felmutató működését folytassa.

Midőn önt az említett okból előadott kérelmére magyar miniszterelnöki állásától kegyelemben felmentem, szívem mélyéből fejezem ki hálás köszönetemet azon kitűnő szolgálataiért, melyeket úgy a hazának, mint nekem tett.

Remélvén, hogy mielőbb visszanyeri egészségét, biztosítom önt különös bizalmamról és változatlan kegyelmemről.

Kelt Budapesten, 1917. augusztus hó 20.

KÁROLY s. k.

Esterházy bucsuja a pártvezérektől.

Esterházy Móríc gróf volt miniszterelnök a kormányt támogató pártok vezéreihez bucsulevelet intézett, amelyben bizalmukért köszönetét fejezi ki. Örvend azon, — írja levelében — hogy az ő programja távozása ellenére is győzedelmeskedni fog.

Vázsonyi rendeletei az ügyészségekhez.

Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter két rendeletet bocsátott ki a kir. ügyészségekhez. Az egyik elrendeli, hogy ezentul letartóztatást csak akkor foganatosítsanak, amikor a szökésnek az előrelátható eshetősége, továbbá az előreláthatóan várható nagy büntetés esete együttesen fenforognak. A másik rendelet szerint a büntetés kiszabásánál a törvényben megállapított értékhatárnál ezentul a fenforgó tényleges életviszonyokat is figyelembe kell venni, aminek az lesz a következménye, hogy ez enyhébb ítéletre fog vezetni.

Apponyi és Vázsonyi megmaradása bizonytalan?

Egyik fővárosi estilap azt írja, hogy Vázsonyi Vilmos Apponyi Albert gróffal együtt a kormányban maradását illetően még nem tettek kötelező nyilatkozatot. Vázsonyi annak idején Esterházy Móríc gróf iránt való baráti viszonyból kiölyölgőleg lépett be a kormányba s kérdés, hogy megmarad-e Wekerle kormányában is.

A Magyar Tudósító ezzel szemben megállapítja, hogy mindama hírek, mintha a kormányban változás állana be s hogy akár Apponyi, akár más miniszter kilépne, kóhólmanók.

Színház és művészet

Szerelmi dráma az Urániában. Egede Nissen a közkedvelt filmprimadonna játsza a főszerepet az „Élned kell értem” című négyfelvonásos szerelmi drámában, mely szívreható meséjével és gyönyörű felvételeivel nagy tetszést aratott a budapesti előadásokon, a második sláger „A vén bakanesszállító és fia a bohém” egy fenomenális három felvonásos bohózat.

Az utolsó csók. Az új szezon újdonságából mutat ma be az Apollo egy kitűnő társadalmi drámát, melynek címe „Az utolsó csók.” Ez az ötfelvonásos dráma bővelkedik hatásokban s gyönyörű érdekiesítő jeleneivel mindvégig feszült figyelemben tartja a publikumot. Ma az előadások 6 órától folytatólagosak, az utolsó előadás 9 órakor kezdődik.

Az éj leányának második része. Az éj leánya című szezonsláger-kép második részét péntek, szombat és vasárnap mutatja be az Apollo.

„A Stochod oroszánjai.”

A debreceni 3. népfelkelő gyalogezred jubileuma.

Amint a frontról értesülünk, a napokban zajlott le az orosz hárvonalon örökdő debreceni hármások lélekemelő ünnepélye, melyben az ezred fennállásának és dicsőségteljes működésének három éves évfordulóját ünnepelték. A véres harcokban megkeményedett szívű katonákat az összetartozás és egymás megbecsülésének gyengéd érzeme hatja át a hármások évfordulón, — illő, hogy mi is halánkat és elismerésünket fejezzük ki ez alkalommal véreink iránt, akik ebben a borzadalmas három esztendőben dicsőséggel védelmeztek bennünket, a hazát és a királyt.

1914 augusztus 8-án rohogott el velük a vonat. Mikor a pályaudvaron az ezernyi sokaság könnyek és virágok között bucsuzott el tőlük, senkisésem gondolta, hogy a szintizta magyar ajdu ezred egészséges, piros daliái megfogyva, megsápadva, ezer gyilkos haláltól, mérgeslégtől megrostálva, még három év múlva is családjuktól távol lesznek kénytelenek halált megvető bátorsággal szemben állani a haza megszámlálhatatlan ellenségeivel. Az ezred akkor Guha József ezredparancsnok, Láng Baligovics és Keil zászlóaljparancsnokok vezetése alatt a szerb harctérre ment és néhány nap múlva már a Duna szigetein küzdött a szerbek golyói és az átkos maláriát terjesztő szunyogok milliói ellen. Szeptemberben Golubincimél az áttört szerbek ellen, októberben a Cigányszigeten vett részt véres ütközetekben és november 25-én átlépett a Száván, véres harcok között Valjevóig nyomult és a nagy visszavonulásánál mint hadseregtartalek fedezte a visszaözlő sereget. Ehez a csapáshoz járult az ismeretes kolerajárvány. Platicsevo horvát községben 48 hajdusági magyar nyugossza örök álmát a koleratemetőben. 1915 október 5-én ismét szerb földre lép az ezred, de ekkor már egyik zászlóalja az olasz harctéren küzd, ennek helyét a szatmári 12-ösöknek egy zászlóalja pótolja. Folytonos előnyomulás után a Szandsákba, majd Montenegróba jut és mikor a crnagorciok 1916 január 16-án leteszik a fegyvert, Szerajevóba menetel s onnan az orosz harctérre kerül.

Itt a Styr folyó mellett marad a nagy Bruszilov-féle offenzíváig. Az orosz tulerő visszanyomja a Stochod folyóig 1916 július 6-án és a németekkel együtt itt veszi fel a harcot a mindenáron áttörni akaró orosz haderővel. Julius 28-tól augusztus 8-ig tart az oroszok titáni erőfeszítése; Kovelt, a vasúti csomópontot akarják elérni. Már egy ízben egy kisebb áttörés sikerül is, a parancs már visszavonulást emleget, de a hármások kitartanak és az állás ma is érintetlenül áll. Ekkor kapják a „Stochod oroszánjai” megtisztelő díszjelzőt Clausius német generálistól. Ez időben Guha ezredes már a dandárt vezényli és az ezredparancsnokságot a mostani vezető öthalmi Ungard Albert alezredes látja el nagy katonai tudással és igaz emberszeretettel. Maga is megsebesül, de pár hét után ismét az ezred élére áll. Az oroszok mindent megkísértenek. Egész hadtest örlődik fel a zarzecci haláldombokon, a sokágu Stochod vize orosz hullákkal tele, de a hármások csatasora most is ott áll a nyugati parton.

A piros pozsgás tiszta magyar ezredet talán már tizszer felújították, a régi emberekből talán csak 80—100 maradt sápadtan, kimerülten, de meg nem törve s most, mikor ők három év után a borzalmakat elfeledve ünneplik parancsnokukat és fennállásukat, illő, hogy mi is, Debrecen városa is, kifejezzük előttük elismerésünket és hálánkat és biztosságot nekik arról a fényes, meleg fogadtatásról, amelyben részük lesz a viszontlátáskor, ha majd mindnyájan dicsőségteljesen hazajönnek.

HIREK

— **A király arcképe.** Debrecen város közgyűlése tudvalevően megfestette Károly király arcképét Endrey Sándor festőművész. Az arckép el is készült s a tanács most felkérte Wessprény Zoltán főispánt és Márk Endre udvari tanácsos polgármestert, hogy utazzanak Budapestre s ott szakértők meghívásával vegyék át a képet. A festmény, amely olyan nagy, mint a közgyűlési terem többi képe, a királylátogatás emlékére készült és a városháza folyósóján már el is helyezett márványtáblával egyidőben minden valószínűség szerint a szeptemberi közgyűlésen fogják ünnepélyesen leleplezni.

— **A városi díjnokok segélve.** A tanács ma megállapította ama díjnokok névsorát, akik a Hadsegélyzőtől segítyt kaphatnak. A segíty összege havi 10 korona s ezenkívül minden gyermek után 10 korona. A segítyt azonnal kiutalják, amint a Hadsegélyző a pénzt megküldi.

— **A fogyasztási jegyek kiadása.** A Közellátási Hivatal közli: Cukor-, zsír-, szalonna, valamint a szappan fogyasztási igazolványok újabb kiadása augusztus 26-án, vasárnap fog kezdődni és szeptember 9-ig tart. A fogyasztási igazolványok kiosztása a szokott helyeken d. e. 8—1 óráig és d. u. 3—5 óráig történik, vasárnap azonban csak d. e. 9—12 óráig. Figyelmezteti a hatóság a közönség igényjogosult tagjait, hogy a fogyasztási igazolványok csakis az azokon feltüntetett határidőn belül érvényesíthetők.

— **Megakadályozták egy municiósvonat fölrobbantását.** Nyiregyháza-ról jelentik. Borzasztó szerencsétlenségnek vette elejét a napokban az ujfehértői vasúti állomáson két modonyvezető, akiknek lélekjelenléte, bátorsága megakadályozta egy municiósvonat felrobbantását. Délután 4—5 óra között robbogott be az ujfehértői állomásra a 4704. sz. tehervonat, mely Debrecenből indult. Soltész Aladár modonyvezető ott azt az értesítést kapta, hogy Nyiregyháza felől egy katonavonatot kell bevévni. Amint a katonavonatot herobogott, Soltész észrevette, hogy annak két kocsija ég. Mielőtt a két, már lánggal égő kocsi a modony elé ért, Soltész és fűtője, Kerti Lajos azonnal hozzáfogtak az oltáshoz és szerencsére sikerült is elfojtaniok a tüzet. Csak az oltás után tudták meg, hogy mily rettenetes veszedelmet hártottak el, mer éppen a két égő kocsi tele volt lőszerrel és robbanó anyagokkal.

— **Lombtakarmány gyűjtése.** Zöld József tb. tanácsnok ma bemutatta a tanács előtt a földművelésügyi miniszter leiratát, amelyben újból rámutat a lombtakarmány szedésének fontosságára. A tanácsnok egyben bejelentette, hogy takarmány céljára a Nagyerdőn a lombot szedik is már és pedig fele részben a polgári lakosság állatainak takarmányozására érdekében.

— **A gazdasági szükséglet fedezése.** A városi tanács ma adta ki a gazdasági szükségletek beszerzéséről szóló földművelésügyi miniszteri rendelet alapján tájékoztató hirdetményét, amelyben az általunk már ismer-

tett részleteken kívül a következőket közli: A vásárlási igazolványt az illetékes lisztirodák augusztus hó 23-tól fogják kiadni. A vásárlási igazolványok kiadása alkalmával eladóként az lesz kiténtve, akit a vásárlási igazolványt kérő egyén bejelent. Célszerű ezért ha mindenki — aki vásárlási igazolványt akar kérni — előzetesen tudakozódik, hogy melyik termelőtől tud vásárolni. A földművelésügyi miniszter a vásárlási jogosultságot indokolt esetekben a község területén túl, más község vagy járás, kivételesen az egész törvényhatóság területére s kiterjesztheti. Ha az átvevő bizottság működését a község területén már megkezdte, a vásárlásra jogosított az igazolványokban megjelölt terménymennyiséget már csak az átvevő bizottság útján és annak közbejöttével a Hadi Termény Részvénytársaságtól vásárolhatja meg. Amennyiben a Hadi Termény R. T. a község területén eladható készlettel lezellel nem rendelkezik, a földművelésügyi miniszter megállapítja a törvényhatóságnak kiutalható terménymennyiséget s azt, a törvényhatóság első tisztviselője, az igénylés arányában és a közérdek szem előtt tartásával osztja szét az igényjogosultak között. Városi törvényhatóságok a területükön tartott állattállomány takarmányozására a jelen rendelet alapján megvásárolható és a helyi terméskből nem fedezhető takarmányt (árpa, zab, ocsu) a földművelésügyi miniszter engedélye alapján a Hadi Termény R. T. útján szerezhethetik be. Közintézményeknek, oly ipartelepeknek és vállalatoknak, amelyeknek zavartalan üzemben tartása a hadviselés érdekében áll, illetve közérdekből szükséges, a földművelésügyi miniszter a vásárlás lehetőségének mérlegelésével megengedheti, hogy a birtokukban levő állatok eltartására a jelen rendelet alapján megvásárolható takarmányt a Hadi Termény R. T. útján szerezhessék be. A Hadi Termény R. T. bizományosa által a termelőnél visszahagyott termésfelesleg után a termelőnek fizetendő örzési és raktározási díj a visszahagyott gabona minden egyes mázsája után havi 30 fillérben állapítatik meg.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

Ócska ólmot vesz a kiadóhivatal.

ZONGORA-HANGOLÓ
GÄRTNER J. Széchenyi-utca 15. sz.
kívánatra vidékre is elmegeyek.

ELADÓ

a püspökladányi határban, a Sashalom-dűlőben fekvő

50 kat. hold területű első osztályu fekete föld

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ia marhahusból készült elsőrendű, száraz, kitűnő, ízletes

SZALÁMITE
garantált transportképes árut szállítunk az összeg előzetes beküldése mellett 10 krg. postadobozokban különként Ia minőség 17 K. Ia Ia minőség 20 K.
Vidor és Büchler, Budapest, VII., Almássy-tér 1. sz. Bevezetett Ügynökök kerestetnek.

Püspökladányban

480. számú ház eladó. Szép, nagy telek. A vasúthoz közel. Főépületben négy nagy szoba; végig üveges folyosó. Egy másik épületben két kisebb szoba. Melléképületek (pince stb.) Értekezhetni: Debrecenben, Egyházi bérapalota, I. emelet, 2-ik ajtó.

Apró hirdetések.

Apró Hirdetések egyszeri felkutatása tíz szőlő egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnap szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szőlő egy korona husz fillér. Minden további szó tizenkét fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhozis elmegeyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Szöllőcseész pár hónapra alkalmazást kaphat dr. Kemény Móric ügyvédnél, Piac-u. 34. sz. I. em. 6.

Kifutó fut keresünk. Cim a kiadóhivatalban.

Tanulóleányok jó fizetéssel felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban.

Gyanta

kapható

Ehrenreich Sámuelnél
Arany János-utca 37.

Kifutó fiu

— 14 éven felüli —
hazifizetéssel felvétetik Ferenc József-ut 49., I. em.

Nyomdásztanoncok

felvétetnek

Hoffmann és Kronovitz
Könyvnyomdájában
Debrecen, Piac-utca 49.

Zálogcédlát, törött aranyat, ezüstöt, brilláns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Munkásomber állandó munkára azonnal felvétetik a kiadóhivatalunkban.

Háztulajdonosok

szíves figyelmébe ajánlom, hogy eszerép és palatetőzetek javítását, valamint évi jókarban tartását a legjutányosabb árban vállalom.

TÓTH IMRE

cseserép és palatetőmester
Péterfia-utca 18.

Eladó nagyon olcsó árért a vámospécsi uton, Márton Kálmán-telep, Márton Kálmán-utca közt mentőn 62. sz. kis új ház, átjáró ház Halasi-ut 13. sz. házzal azonos, magában foglal 2 szobát, konyhát és egyéb melléképületeket. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r. t.-nél Kossuth-utca 17.

Fürdő-eladás.

Büdszentmihályon, vasúti megállóhely mellett, az Egyházerdő nevű ligetben felépített, nagy szikló és konyhasó tartalmánál fogva gyógyhatásúnak elismert gőz- és kádfürdő összes berendezésével együtt eladó. A fürdőhöz falmérés és dohányeladás van engedélyezve. Értekezhetni lehet Ondy Sándor büdszentmihályi és Kende Miklós községi jegyző, nyírbátori lakos társtulajdonosokkal.

Cs. és kir. állandó lókorház Hajduböszörmény 575—1917. szám.

Lóárverési hirdetmény.

Folyó év augusztus hó 26-án d. e. 9 órakor a hajduböszörményi cs. és kir. állandó lókorházban mezőgazdasági célokra alkalmasnak talált lovak árverés utján el fognak adatni.

Az árverési feltételek és az árveréshez szükséges igazolványok az illetékes városi tanács, illetőleg főszolgabíró által adatnak ki.

Cs. és kir. állandó lókorház parancsnokság.

Kiadó föld. A Máté-utfélen a régi Sütőtéglavetővel szemben lévő néhai Török Bálint-féle bellegelői 33 kat. hold tanya-birtok bérbeadására az árverés f. augusztus hó 26-án déli 12 órakor fog megtartatni Csapó-utca 26. szám alatt Dr. Hegedűs Béla ügyvéd irodájában, melyre az érdeklődők meghivatnak. Feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtudhatók.
Hagyatéki gondnok